

INFORMATIONSMATERIALE OM FORSØGS- OG UDVIKLINGSPROGRAM OM VIDENSBASERET IMPLEMENTERING AF EUD-REFORMEN

Formål

Med afsæt i EUD-reformen har Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling igangsat et Forsøgs- og Udviklingsprogram, der skal styrke en vidensbaseret implementering af erhvervsuddannelsesreformen inden for særligt tre af reformens temaer:

- 1. Erhvervsrettede læringsmiljøer for unge og voksne**
- 2. Kobling i overgang mellem skole- og praktikperiode**
- 3. Brug af resultater af realkompetencevurdering i tilrettelæggelse og gennemførelse af erhvervsuddannelse for voksne**

Du kan læse en nærmere beskrivelse af hvert af de tre temaer og dertilhørende tiltag sidst i materialet.

Hvad får man som erhvervsskole ud af at deltage i programmet?

Som erhvervsskole er udviklingsprogrammet en unik mulighed for at få inspiration og støtte i det konkrete arbejde med at implementere centrale dele af EUD-reformen. I tæt samarbejde med forskere og konsulenter¹ kan en mindre gruppe af udvalgte medarbejdere og ledere (forventeligt 5-10 medarbejdere pr. projekt) arbejde med relevante dele af erhvervsuddannelsesreformen i lokale projekter.

Om programmets indhold og gennemførelse

Programmets skolerettede indsatser falder i to faser. Første fase, som blev afsluttet i august, havde til formål at udvikle konkrete tiltag i 'laboratorier' på et begrænset antal skoler. Anden fase, afprøvningsfasen, som der er taget hul på i august, har til formål at afprøve de tiltag, der blev udviklet på laboratorieskolerne.

Som skole har I nu mulighed for at ansøge om at deltage i fase 2 – afprøvningsfasen som løber frem til sommeren 2017.

Fase 1: Laboratoriefasen

Udviklingen af tiltagene i laboratorierne har foregået som en vekselvirkning mellem fælles workshops, lokale aktiviteter og inddragende processer på den enkelte skole.

Som resultat af laboratorieforløbet er der udviklet konkrete tiltagsbeskrivelser for hvert tiltag, en forandringsteori, som opstiller præcise mål for tiltaget samt en konkret plan for gennemførelsen af hvert tiltag. Dette materiale vil danne udgangspunktet for den efterfølgende afprøvning af tiltagene.

De udviklede tiltag afprøves på op til ca. 38 forskellige skoler i lokale projekter. Der kan være flere projekter på samme skole.

¹ Programteamet består af konsulenter fra Rambøll Management Consulting og forskere fra Nationalt Videnscenter for Realkompetence (VIA University Collage), Nationalt Center for Erhvervspædagogik (Metropol) samt Professionshøjskolen UCC.

Fase 2: Afprøvning af tiltag

Programmets anden fase har til formål at teste og evaluere tiltagene, når de bruges i praksis på skolerne. Afprøvningen af indsatser skal altså sikre en grundig viden om anvendeligheden og virkningen af de udviklede tiltag. Det er denne fase I som skole har mulighed for at tilmelde jer frem til 26. Oktober.

Afprøvningen af tiltag inkluderer følgende aktiviteter for hver enkelte skole, som vælger at deltage:

- En fælles workshop for hvert tema (afholdes et centralt sted i landet). Her præsenteres skolerne for det konkrete tema og det vil være muligt at tale med de forskere og skoler, som har været med til at udvikle tiltagene.
- En behovsanalyse (gennemføres af skolerne selv med afsæt i inspirationsmateriale fra laboratorierne).
- Udvalgelse af det konkrete tiltag, skolen ønsker at arbejde videre med (gennemføres af skolerne selv på baggrund af workshopen og behovsanalysen).
- Nedsættelse af et implementeringsteam i egen organisation og udarbejdelse af en detaljeret plan for gennemførelsen af projektet på skolen (gennemføres af skolerne selv med afsæt i inspirationsmateriale fra laboratorierne).
- To heldagsbesøg med sparring fra programteamets konsulenter. Form og indhold tilpasses behovet på den enkelte skole.
- En midtvejsworkshop pr. tema hvor de høstede erfaringer deles og der sparreres om projekternes udfordringer, løsninger mv. Workshoppene afholdes et centralt sted i landet.

Forudsætninger for at deltage

Det er en grundpræmis i afprøvningsfasen, at alle skoler arbejder videre med afsæt i den viden og de tiltag, der er indsamlet og udviklet som led i programmet. Inden for disse rammer vil der være behov for mindre lokale tilpasninger, således at der sker den nødvendige oversættelse af tiltaget til det uddannelsesområde og uddannelsestrin, som den enkelte skole vælger at arbejde med.

Erfaringer fra laboratoriefasen viser desuden, at det er afgørende, at projektgruppen på den enkelte skole er sammensat af en repræsentant fra ledelsen, der kan sikre projektet forankring i organisationen, en tovholder eller teamkoordinatorer, der har overblik og kan koordinere samarbejdet mellem alle involverede parter samt lærere med undervisningsopgaver på de relevante uddannelser for herigennem at sikre, at tiltaget tager udgangspunkt i den konkrete undervisningspraksis.

Endelig er det en vigtig pointe fra laboratoriefasen, at der afsættes tid og ressourcer til de forskellige delaktiviteter (eksempelvis behovsanalysen, forberedelse af afprøvning, etc.), ud fra en erkendelse af, at det er tids- og ressourcekrævende at igangsætte og afprøve nye tiltag.

Løbende og afsluttende evaluering

Der vil blive gjort både løbende status (statusmøder på skolerne) på projekternes fremdrift og gennemført en samlet kvantitativ (spørgeskema) og kvalitativ (interview) evaluering af alle projekterne i udviklingsprogrammet. Skolerne forventes at deltage i alle eller dele af disse status- og evalueringsaktiviteter. Rambøll Management Consulting har ansvar for evaluering af projektet.

Proces og tidsplan for skolernes aktiviteter

Afprøvningsperioden løber fra september 2016 og frem til og med juni 2017.

Tema 1: Erhvervsrettede læringsmiljøer

Tiltagene under Tema 1 skal være med til at skabe erhvervsrettede læringsmiljøer på erhvervsskolerne, der opleves som attraktive for såvel unge som voksne. Tiltagene skal bidrage til at styrke elevernes oplevelse af at mestre det erhvervsfaglige og give eleverne et større kendskab til og forståelse for, hvad der venter dem efter endt uddannelse.

Konkrete tiltag under Tema 1:

Købmandskab og salg i detailbranchen. (et 6 ugers forløb)

Tiltaget er udviklet af Rybners Handelsskole og vedrører et sammenhængende GF2-forløb på 20 uger. Det specifikke tiltag omhandler dog kun de første 6 uger på GF2-forløbet. Dette forløb er tematiseret omkring købmandskab og salg. Fokus ligger således på købmandskabet, hvorigennem der etableres en grundlæggende forståelse for detailbranchen. Konkret indeholder tiltaget virksomhedspraktik, virksomhedscases, virksomhedsbesøg og gæsteoplæg. Målet er at skabe et erhvervsrettet læringsmiljø på handelsskolen, hvor der er fokus på den/de centrale vinde, færdigheder og kompetencer indenfor detailbranchen.

Working on your Skills, en læringsmetode og –redskab

Tiltaget 'Working on your Skills' er udviklet af SØPU, og omhandler grundlæggende en ny læringsmetode og redskab, der skal bidrage til et skift fra, at eleverne skal kunne forklare deres viden, til at de skal kunne anvende deres viden. Tiltaget lægger op til læringsaktiviteter, der giver eleverne mulighed for at tilegne sig de krævede færdigheder – særligt gennem en kropslig tilgang til teorien. Tiltaget går konkret ud på, at eleverne først forbereder en given autentisk praksissituation, derefter udfører/spiller eleverne praksissituationen (udgangspunkt i simulation) og endelig reflekterer eleverne over praksissituationen.

Undervisningsforløb med fokus på arbejdsmiljø og bevægelse

Dalum Landbrugsskole har udviklet et tiltag, hvor det bliver muligt at kombinere arbejdsmiljø og bevægelse. Konkret omhandler tiltaget et motionsløb, hvor teoretiske og praktiske opgaver kobles. Løbet er en distance på ca. 4 km, hvor der undervejs er forskellige forhindringer, som fx kunne være at krydse vandløb, kravle i sand og mudder, hoppe over halmballer.

Tema 2: Overgangen mellem skole og praktik

En central udfordring på erhvervsskoleområdet er at skabe sammenhæng mellem skole og praktik. Erfaringer fra andre projekter peger på, at elever på erhvervsuddannelserne har et bedre læringsudbytte, når de oplever samspil mellem skole og praktik. Tiltagene under dette tema fokuserer derfor på samspillet med skole og praktikdel i et elevperspektiv med henblik på, hvordan elever kobler skole og praktik som delkomponenter i en integreret læreproces.

Konkrete tiltag under Tema 2:

Plakat med signaturret

Tiltaget er udviklet til kokkeuddannelsen på Erhvervsskolen Nordsjælland. Tiltaget er en plakat, der kan hænges på praktikstederne og være en del af en "mesterpakke". Plakaten skal føre til at skabe dialog på praktikstedet om sammenhængen mellem praksis og teori i forhold til praktikmålene. Ligeledes skal den anvendes i skoleundervisningen for også her at fokusere på sammenhængen mellem teori og praksis i forhold til skolemålene. Den røde tråd i arbejdet er udvikling af en signaturret, som der skal arbejdes med igennem uddannelsen fra Grundforløb 2 til afslutningen af 2. hovedforløb. Signaturret er det fysiske redskab i koblingen og "Tråden", der sikrer koblingen mellem praktikperioder (P1, P2, P3) og skole er barkoder (QR koder) på plakaten, som eleven og praktikstedet kan tilgå når som helst

Undervisningsforløb 'Klar til praktik'

Tiltaget er udviklet af Kold College til GF2 og omhandler et undervisningsforløb med i alt syv moduler. Forløbet skal give eleverne et virkelighedsnært billede af arbejdet i en virksomhed. Forløbet inkluderer undersøgende opgaver på skolen, virksomhedsforlagt undervisning med 'detektiv-opgaver' og opfølgende undervisning på skolen. Det gennemgående tema er afmystificering af praktik og kendskab til arbejdslivet og arbejdspladskultur. Der er udviklet sammenhængende modulbeskrivelser.

Tema 3: Realkompetencer

Det fremgår af aftaleteksten om erhvervsuddannelsesreformen, at voksne på 25 år eller derover skal have en mere attraktiv, overskuelig og målrettet vej fra ufaglært til faglært. En styrket brug af resultaterne af realkompetencevurdering ved tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelsen har et motivations- og læringsmæssigt potentiale i forhold til denne målsætning. Tiltagene under dette tema søger at sikre, at realkompetencevurderinger anvendes i undervisningssituationen og dermed kommer til at indvirke på den enkelte voksnes læring. Tiltagene skal understøtte, at den voksne elev oplever, at der bygges videre på tidligere erfaringer og uddannelse og dermed motiveres for at lære og styrke sit læringsudbytte.

Konkrete tiltag under Tema 3:

Åbent Læringscenter

Tiltaget søger at etablere et åbent Læringscenter for hovedforløbet på Pædagogisk assistent uddannelse på Social og Sundhedsskolen Fyn. Det åbne læringscenter skal danne rammen for nye og mere fleksible undervisningsformer, som kan håndtere elever som skal lære noget forskelligt, som har forskellige forudsætninger og som skal lære det på forskellige tidspunkter. Tiltaget søger at bygge videre på erfaringer og pædagogik fra et allerede etableret Åbent læringscenter på Pædagogisk assistentuddannelses grundforløb 2 og det er målet at realkompetencevurderingen skal fungere som en rød tråd gennem hele elevens uddannelsesforløb.

Fleksibel undervisning i kommunikation på basis af rkv

Tiltaget er udviklet af Roskilde Handelsskole og søger at styrkes den individuelle vurdering i RKV'en – navnlig i forhold til uddannelsesspecifikke fag (fx kommunikation i kontoruddannelsen). Læringsmålene analyseres, konkretiseres og kobles med læringsaktiviteter og eksisterende digitale læremidler og -opgaver. En individuel undervisningsplan/ meritsskema skal støtte eleven i det efterfølgende uddannelsesforløb. Der udvikles et fleksibelt, blended læringsmiljø, hvor en digital læringsplatform fungerer som et væsentligt element. Der udvikles en workshop, der introducerer elever til det fleksible digitale læringsmiljø. Et tværfagligt lærerteam trænes i at kunne indgå i det fleksible blendede læringsmiljø.

Dialogbaseret uddannelsesplanlægning

I tiltaget arbejdes dialogbaseret med RKV'en og den voksnes uddannelsesforløb. På Roskilde Tekniske skole udvikles der et dialogbaseret værktøj (kompetencespind) som bruges både i RKV'en og i uddannelsesforløbet. Formålet er at inddrage og engagere eleven i sin egen læring ved at tydeliggøre læringsmål, læringsbehov og den viden/kunnen den voksne elev allerede har. Der udvikles nye forbedrede og differentierede opgaver, som kan tilgodese de realkompetencer den voksne elev har. Projektteamet styrker dialogen om vurderingskriterierne i RKV'en og i uddannelsen.